

ชื่อเรื่อง : อานาซิดเสียงจับขานแห่งสันติภาพ (Anasyid the Voice of Peace)
ผู้วิจัย : รอฮานี คาโอ๊ะ
แหล่งทุน : กองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องอานาซิดเสียงจับขานแห่งสันติภาพ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของบทร้องอานาซิดในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงบทบาทและความสำคัญของบทร้องอานาซิดต่อประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และแนวทางการอนุรักษ์บทร้องอานาซิดโดยการมีส่วนร่วมของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเน้นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอานาซิดในเบื้องต้น ใช้ระเบียบวิธีวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษา รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ฐานข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย และการสังเกตการณ์ ซึ่งกลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนตาดีกาในพื้นที่ อ.เมือง จ.ปัตตานี จำนวน 3 โรงเรียน ปอเนาะ หรือเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จำนวน 2 โรงเรียน เก็บข้อมูลจากตัวแทนผู้รู้ด้านอานาซิด ครูตาดีกา โต๊ะครู ปอเนาะ ศิลปินด้านอานาซิด นักเรียนตาดีกา นักเรียนปอเนาะ หรือเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยาย

จากการวิจัยภาคเอกสารพบว่า ศาสนาอิสลามได้มีหลักการที่ชัดเจนเกี่ยวกับขอบเขตของการขับร้อง และการใช้เครื่องดนตรี ทั้งในเรื่องการอนุญาต และการสั่งห้าม ซึ่งหลักการในเรื่องดังกล่าวนี้ได้มีการครอบคลุมในเรื่องการขับร้องอานาซิดด้วย ทั้งนี้ จากการวิจัยภาคสนามพบว่าอานาซิดมีประวัติความเป็นมา และพัฒนาการที่ยาวนานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเริ่มแรกได้มีการรับรูปแบบการขับร้องอานาซิดจากภูมิภาคประเทศอาหรับ แพร่กระจายมายังภูมิภาคมาลายู คือ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเข้ามาเผยแพร่ในระยะแรกในปอเนาะ ตาดีกา และแพร่กระจายไปยังชุมชนในเวลาต่อมา

ด้านบทบาทของการขับร้องอานาซิดจากผลการวิจัย พบว่า อานาซิดมีบทบาทสำคัญต่อประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในฐานะเป็นสื่อสำคัญในการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม พัฒนาและกระตุ้นเด็ก เยาวชน โดยเฉพาะพัฒนาการด้านการใช้ภาษามลายูส่งผลสำคัญในการหล่อหลอมบุคลิกของเด็กให้กล้าแสดงออก ซึ่งผลพวงสำคัญของการขับร้องอานาซิด คือ การสร้างความเบิกบานใจ และการผ่อนคลาย โดยเฉพาะในสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่เนื้อหาของอานาซิดมุ่งเป้าหมายในการสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นแก่จิตใจผู้ขับร้อง อันจะนำไปสู่การสร้างสันติภาพในการอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป

โดยกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับอานาซิดในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์อานาซิดในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่น่าสนใจหลายประการ ได้แก่ การส่งเสริมให้ตาดีกา ปอเนาะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ชุมชน และสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในพื้นที่บางแห่ง ได้มีส่วนสำคัญในการอนุรักษ์ และสืบทอดบทรื่องอานาซิด โดยใช้กระบวนการในรูปแบบการสอน การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับอานาซิด ทั้งในรูปแบบการจัดกิจกรรมแสดงอานาซิดในโรงเรียน ในชุมชนในช่วงเทศกาลที่สำคัญทางศาสนา เช่น วันรายอ ตลอดจนการจัดกิจกรรมอานาซิดในลักษณะของการแข่งขันโดยความร่วมมือของเครือข่ายในอานาซิดในพื้นที่

รวมทั้ง ควรมีการเปิดพื้นที่เพื่อการจัดกิจกรรม การนำเสนอ รวมทั้งการแข่งขันเกี่ยวกับอานาซิดอย่างต่อเนื่อง และมีการสร้างเครือข่ายเพื่อการเชื่อมโยงกันระหว่างโรงเรียนตาดีกา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และควรมีการเปิดช่องทางการสื่อสารเพื่อสืบทอดอานาซิดให้ความหลากหลาย เช่น ทางวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และการแสดง แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างพื้นที่อีกด้วย

Title : Anasyid the Voice of Peace
Author: Rahanee Daoh

Abstract

“Anasyid the Voice of Peace” is a qualitative research aiming to study the history of Anasyid in the three southern frontier provinces of Thailand, its roles and significance to the local populations. The research focused on ways and means to preserve lyrics of Anasyid through the participation of the local youth in data collection. The methodologies employed include literature review and analysis of existing documents and electronic database, field studies through in-depth interview, focus group and empirical observation. The sample groups cover three Tadeeka schools in Pattani and 2 Pondok or the private Islamic schools. The information was collected from the Anasyid experts, Tadeeka’s and Pondok’s teachers, religious leaders, Anasyid artists, students of Pondok, Tadeeka and private Islamic schools in Pattani. The information analysis was done by the means of narration.

The document based research indicates the boundary of singing in Islam and use of musical instrument in both permission and prohibition aspects which encompasses the art of Anasyid. However the field studies reveal the long history and evolution of Anasheed in the three southern frontier provinces. Anasyid was first derived from Arab countries and was spread to the Malay world namely Indonesia, Malaysia and present three southern frontier provinces of Thailand. At the initial stage, it was embraced by Pondok and Tadeeka and subsequently by the communities.

The study on the roles of Anasyid signifies its vital role as a medium in inculcating the knowledge, understanding, ethnic of religion in children and youth in this region. It also enhances their proficiency in Malayu language and leadership skills. Other important contributions of Anasyid are happiness and relaxation especially in the face of unrest in the violence plagued southern Thailand. Anasyid has the profound message with an aim to sow the seed of peace in the mind of the singers and audiences which will lead to the peace and harmonious co-existence in the society.

The target samples in the three southern frontier provinces suggested many interesting ways and means to preserve Anasyid in the region. The recommendations include encouragement of Tadeekas, Pondoks, private Islamic schools, community and high schools to preserve the Anasyid by incorporating it in the school curriculum, supporting all activities related to Anasyid in the form of Anasyid performance in the schools and communities during the religious festivals such as Eid and Anasyid competition with the cooperation from the Anasyid networks in various local communities.

There should also be the continuous space for the activities, presentations as well as competitions if Anasyid. The network of Anasyid among Tadeeka, private Islamic schools, high schools should be formed. The diverse mediums of communication to preserve Anasyid such as radio, television, internet and cross communities’ cultural exchange should be encouraged.